

Høringsuttalelse til "BIBSYS – framtidig organisering og oppgaver"

NFF har sett på "BIBSYS – framtidig organisering og oppgaver". Synspunktene våre er noe avhengige av størrelse på og type bibliotek vi kommer fra.

Mandatet for utvalget er tredelt:

1. hvordan BIBSYS løser sine oppgaver i dag
2. mulige endringer i BIBSYS oppgaver
3. Styrings- og organisasjonsmodell for BIBSYS

Vi mener at det i sammensetningen av utvalget og i utforming av mandatet ligger åpenbare begrensninger mht veivalg framover, tekniske og økonomiske løsninger.

Utvalget skriver at det har foretatt en evaluering av BIBSYS, nemlig en egenevaluering fra BIBSYS og en basert på samtaler med representanter for medlemsinstitusjonene. Iflg evalueringen står BIBSYS overfor følgende hovedutfordringer:

- modernisering
- integrasjon mot andre systemer
- organisering og styring

Denne evalueringsformen lider av vesentlige svakheter. Innholdet kan ikke etterprøves, og det blir ikke presentert analyser som kan gi grunnlag for hvordan man skal møte de tre hovedutfordringene. Det mangler blant annet

- analyse av totaløkonomien i BIBSYS
- analyse av de tekniske løsningene i systemet
- analyse av hvilke elementer BIBSYS består i og av verdien av disse i en samfunnsmessig sammenheng

Som følge av dette synes vi det er for tidlig å gi noen som helst anbefaling om styringsform.

Nasjonalbibliotekets systemer og Norsk digitalt bibliotek ikke trukket inn i vurderingen når framtidige løsninger for BIBSYS skal vurderes.

Vi vil også peke på behovet for bibliotekfaglig kompetanse ved valg og drift av framtidige løsninger. Den bibliotekfaglige kompetansen må også være sikret ved mindre endringer, ikke bare i forbindelse med prosjekter. Hvis det er slik at referansegruppene i BIBSYS ikke har fungert tilfredsstillende, er det en funksjon av hvorledes BIBSYS prosjektgruppe har ledet arbeidet i gruppene og hva slags oppgaver gruppene har fått.

En del av de senere satsingene, Forskdok, emneportal, BIBSYS Ask, har enten kommet så sent og /eller ufullstendig at deler av brukere har sett seg tjent med å gå andre veier. Noe av årsaken kan ligge i BIBSYS-gruppens sårbarhet mht til størrelse og stabilitet blant personale og dermed kontinuitet og innsats i arbeidet.

Utvalgets forslag om å avvikle BIBSYS råd er uproblematisk, mens utvalgets vurdering av behov for nærbibliotek er svært problematisk, jfr punkt 2.2. Man undervurderer i hvor lang tid bibliotekene må kunne tilby både papir- og nettbaserte tjenester overfor ansatte og studenter ved universitet og høyskoler. Digitalisering, spesielt av norsk materiale er ikke kommet veldig langt.

Mange fagbibliotek er hver for seg små miljøer, som vanskelig kan tilrettelegge sine elektroniske informasjonsressurser på en best mulig måte for sine brukere. BIBSYS' rolle som integrator av tjenester fra flere ulike leverandører må videreføres, enten via BIBSYS eller vha annen løsning. Det er viktig å friggi tid til utviklingsoppgaver og mer oppdragsorientert tenkning i forhold til bibliotekene som kunder/oppdragsgivere.

Om BIBSYS velges som fortsatt løsning, må dreiningen også gå fra teknologistyrt til brukerorientert i den grad at de bør kunne bistå med løse enkeltoppgaver på oppdrag for de enkelte bibliotek for optimalt grensesnitt og design tilpasset det enkelte medlemsbibliotekets primærbrukere. Et pluss at de også vil kunne påta seg å utforme kravspesifikasjoner sammen med bestillerbibliotek slik at systemer snakker sammen.

Vi vil understreke behovet for en direkte og styrket sentral finansiering av de nasjonale oppgavene som BIBSYS har som oppgave å ivareta og videreutvikle.

Konklusjon

For å fatte beslutning om organisering og oppgaver for et nasjonalt felles system, BIBSYS eller en annen løsning, må det foreligge analyser innen de tre områdene som er vist til ovenfor.

Oslo,
01.04.05
Styret i NFF